

12/24

NAŠE MĚSTO

v srdci přírody

Informační měsíčník
města Jeseník

www.jesenik.cz

Žáci 2. stupně ZŠ budou pokračovat ve výuce v modulární škole

02

Město vyhlašuje dotační programy pro rok 2025

03

Dbejte v zimě zvýšené opatrnosti na komunikacích

05

Půl století jesenícké mlékárny

12

Přejeme vám krásné a poklidné Vánoce. Budeme se na vás těšit na viděnou na některé z našich adventních či vánočních akcí. Foto: Petr Chvíla

Úvodník

Vážení občané Jeseníku, od ničivých povodní, které nás zasáhly, uběhly už více než dva měsíce.

Na první pohled je vidět, jak se naše město posunulo vpřed, alespoň co se obnovy veřejných prostranství týče. Než budou následky povodní zcela zahlazeny a proběhne úplná obnova všech postižených částí, uběhnou roky. Město opravíme, ale záříjové povodně si v sobě všichni dlouho ponese. Máme velké štěstí, že máme vás – občany, kteří rozumí, chápou a s pochopením přijímají, že vše nejde obnovit najednou. Mnozí z vás sami přiložili ruku k dílu, po-

mohli sousedům, přispěli ve sbírkách nebo podpořili různé iniciativy. Věřím, že tato pozitivní vlna s námi zůstane i dále a společnými silami budeme pracovat nejen na obnově našeho města, ale také na tom, abychom jej rozvíjeli a bylo krásným místem pro život budoucích generací.

Zima již klepe na dveře, blíží se nám čas Vánoc. Nadcházející adventní období bude plné setkání, porozumění a řady vánočních akcí, koncertů a společných chvil.

Věřím, že si tento čas všichni v poklidu užijeme a alespoň na chvíli zapomeneme na starosti posledních měsíců. *Zdeňka Blišťanová, starostka města*

Jesenická hvězdárna oslaví 60. výročí

Petrkovského hvězdárnu v Jeseníku založil v roce 1965 učitel a amatérský astronom Vladimír Petřkovský. Od té doby slouží jako místo pro veřejná pozorování noční oblohy a vzdělávací aktivity pro děti a mládež. Dalším způsobem, jak ji chce nyní Jeseník oživit, je její postupná modernizace.

„V příštím roce oslaví hvězdárna své šedesáté výročí. K této příležitosti probíhá obnova zastaralého vybavení a plánují se úpravy interiéru, aby byla hvězdárna připravena na další desetiletí vzdělávání a inspirace,“ uvedla vedoucí Odboru školství, kultury a sportu

Iva Peitlová. V současnosti pravidelné prohlídky a pozorování noční oblohy nabízí Jiří Petřkovský, syn zakladatele hvězdárny. Kromě těchto aktivit zde SVČ DUHA nabízí dva astronomické kroužky.

„Naše hvězdárna je významným místem pro popularizaci astronomie a vědy mezi mladými lidmi. Děti a mládež mají v Jeseníku díky nadšeným odborníkům jedinečnou příležitost prozkoumat svět nad našimi hlavami a třeba si i otevřít dveře k vědecké kariéře,“ okomentovala starostka města Jeseník Zdeňka Blišťanová. (mat)

Přístup ke škole i sídlišti na Nábřežní

Ihned po povodních začalo město řešit také obnovení přístupové cesty na ulici Nábřežní, jak silnice podél řeky, tak propojení obou břehů. Například místní betonová lávka byla jednou ze šesti, které povodeň zcela zničila. Zbytky lávky z řeky Bělé odstranil Záchraný útvar HZS ČR pomocí tzv. rypadla a hydraulických demoličních nůžek. Na žádost města nyní Státní správa hmotných rezerv ve spolupráci s Ministerstvem dopravy a Armádou ČR zajišťuje lávku ke škole. Město také požádalo o zřízení lávky na ulici Otakara Březiny. Spolu s architektem města už zároveň řeší budoucí podobu lávek. Myslí se na to, aby byly jednak bezbariérové a zároveň, aby šly v případě hrozcích povodní odstranit.

Žáci 2. stupně ZŠ Jeseník budou pokračovat ve výuce také v modulární škole

Letošní povodně zasáhly i Základní školu Jeseník. Obě pracoviště 1. stupně se vyhnula zásadním omezením a například v tělocvičně na Boženě Němcové byli ubytováni evakuovaní i dobrovolníci. Na Nábřežní ulici však silná přívalová vlna zaplavila celé přízemí budovy. Voda a bahno poškodily učebny, školní jídelnu, klub, dílny, kuchyňku, kanceláře i školní hřiště. Město Jeseník proto společně s vedením školy rozhodlo o zřízení modulární školy.

„Zajistit výuku žáků pro nás bylo prioritou, ať už kvůli samotným dětem, tak rodičům, kteří se museli vypořádávat s následky povodní nebo chodit do práce,“ uvedla starostka města Zdeňka Blišťanová. Po povodních, hned jakmile to bylo možné, odjeli žáci druhého stupně nejprve na školy v přírodě, poté probíhala výuka s omezeným dělením, někdy na chodbách. Také bylo nutné organizovat

přesuny žáků na školní stravování mimo budovu. „Nyní se díky modulární škole děti nebudou muset přesouvat do jiných školních budov, což bylo složité kvůli zničené lávce a poničeným cestám. Navíc to bylo náročné také časově,“ doplnila starostka.

Instalace modulární školy začala první listopadový týden, během prosince by již měla fungovat. Celkem 49 kontejnerů tvoří zázemí pro šest uče-

ben, klubovnu, kanceláře, jídelnu a sociální zařízení. Toto provizorní řešení bude muset sloužit minimálně rok, než se opraví přízemí budovy na Nábřežní. „Děkuji pracovníkům školy, rodičům, dobrovolníkům a všem, kteří škole pomohli prací nebo finančně. Chtěla bych ocenit i vedení školy a učitele za zvládnutí další náročné situace,“ poděkovala starostka. (mat)

Během povodní jsme zasílali evakuační SMS a další důležité informace

Kvůli výpadkům telefonních operátorů a elektřiny bylo obtížné předávat aktuální informace. Jako město Jeseník jsme využili všechny dostupné komunikační kanály – městské webové stránky, sociální sítě, a jakmile to bylo možné, také informační letáky. Velmi důležitou roli sehrála aplikace Úřad v mobilu/Hlášení rozhlasu, díky níž jsme mohli registrovaným občanům zaslat krizové SMS s informacemi, včetně pokynů k evakuaci, ještě před 15. zářím, ale i poté. Doporučujeme si tuto aplikaci stáhnout, abyste měli aktuální informace i v případě krizových situací. (mat)

Zmeškali jste někdy důležité informace?

Nechteje si zasílat aktuality, oznámení a jiná upozornění SMS zprávami, e-maily nebo aplikací pro chytré telefony.

rozhlas.jesenik.cz

nebo

rozhlas@jesenik.cz

Je to snadné. A zcela ZDARMA

město v srdci přírody

Ptejte se starostky: Dočasná deponie odpadů po povodni

Máte otázky, podněty nebo nápady týkající se fungování či rozvoje našeho města? Chcete něco vědět, změnit, opravit nebo zlepšit? Rádi byste poukázali na to, co se vám ve městě líbí nebo co se povedlo? Napište naši starostku Zdeňku Blišťanovou na e-mailovou adresu dotazy@jesenik.cz.

Paní starostko, chtěl bych se zeptat, proč se na ulici Kalvodova naváželo velké množství odpadu? Vypadá to, že zde vznikla skládka.

Dobrý den, do areálu bývalé lesní školky byly dočasně naváženy odpady ze separačních kontejnerů, konkrétně papír a plast. Papír se ukládal do haly, aby byl chráněn před deštěm a nezneškodil se, plastový odpad byl ukládán na venkovní plochu mezi halami. Toto dočasné řešení bylo dohodnuto na krizovém štábu ORP Jeseník. Při zářijové povodni byl totiž zaplaven a poškozen areál Technických služeb Jeseník, zároveň byla vážně poškozena třídící linka, která byla nefunkční. Nalézt rychlé řešení bylo nutné kvůli tomu, že kontejnery na tříděný odpad ve městě již byly přeplněny, zároveň město Jeseník mělo své haly v areálu

kasáren zaplněny humanitárními prostředky, nebylo tedy možné využít k odložení separovaných odpadů tyto prostory.

V areálu bývalé lesní školky se tedy jednalo o dočasnou deponii papírových a plastových odpadů. V žádném případě zde nebyly ukládány směsné komunální odpady, stavební odpady a už vůbec odpady, které by vykazovaly nebezpečné vlastnosti. Dočasné opatření by mělo trvat v řádu týdnů. Následně budou všechny odpady z areálu bývalé lesní školky odvezeny. Kdybychom toto řešení nenašli, museli bychom separovaný odpad odvázet na dotřídění mimo region, což by bylo velmi nákladné. Alternativně by skončil na skládce komunálního odpadu, což jsme nechťeli dopustit, když už jej občané vytrídili. Děkuji vám za pochopení.

Město vyhlašuje dotační programy

Také v roce 2025 budou dotace poskytovány ve čtyřech oblastech:

- Dotační program na podporu sportu – jednorázové akce,
- Dotační program SPORT 2025 – celoroční činnost sportovních organizací,
- Dotační program na podporu kultury, vzdělávání a volnočasových aktivit – jednorázové akce,
- Dotační program na podporu poskytování sociálních služeb

Žádosti o dotace lze podávat v období od 11. prosince 2024 do 7. ledna 2025 (do 12:00). Pro jednorázové akce v oblastech kultury, vzdělávání, volnočasových aktivit a sportu bude možné žádat o dotace i ve druhém termínu, konkrétně od 1. dubna do 30. dubna 2025 (do 12:00). Rozhodují-

cím faktorem je datum doručení žádosti na podatelnu Městského úřadu Jeseník.

Pravidla pro poskytování dotací v roce 2025, která jsou spolu s potřebnými formuláři a smlouvami k dispozici na webu města www.jesenik.cz/dotace, zůstávají téměř beze změn. U obou dotačních programů na podporu sportu došlo k úpravě specifických kritérií, která ovlivňují bodové hodnocení žádostí. Mírně zvýhodněny budou akce s pravidelnou tradicí a organizace, které pracují s dětmi a mládeží s trvalým bydlištěm v Jeseníku.

Kontaktní osoby:

Dotační program na podporu poskytování sociálních služeb: Bohumila Ptáčková, tel. 584 498 414, 725 939 857, bohumila.ptackova@jesenik.cz
Ostatní dotační programy: David Koukal, tel. 584 498 407, david.koukal@jesenik.cz. (mat)

Město v roce 2025
rozdělí na dotacích

7,235 mil. Kč.

Jeseník byl oceněn za společenskou odpovědnost

Město Jeseník získalo Cenu hejtmana Olomouckého kraje za společenskou odpovědnost. V kategorii obcí s rozšířenou působností se ve čtvrtém ročníku této soutěže umístilo na 2. místě. V té se hodnotí například sociální odpovědnost, odpovědnost v ekonomické oblasti, environmentální oblasti a další. „Po loňském 3. místě jsme chtěli potvrdit, že v nastavených trendech pokračujeme správným směrem. Domníváme se totiž, že jako město Jeseník přistupujeme odpovědně nejen k zaměstnancům městského úřadu, ale právě k občanům a svému okolí. Chtěli jsme ukázat, že jako zástupci města myslíme při plánování svých rozvojových aktivit i na ty, kteří zde přijdou po nás. A naším zájmem je, abychom jim naše město předali zdravé a čisté,“ uvedla starostka města Zdeňka Blišťanová, která cenu převzala 10. září v Olomouci. Cenu realizuje Rada kvality ČR ve spolupráci s hejtmanem a krajským úřadem příslušného kraje pro daný rok. (jam)

“

Zasedání zastupitelstva

Další zasedání Zastupitelstva města Jeseník se koná ve čtvrtek 12. prosince v 15:00 v zasedací místnosti budovy IPOS. Podrobný program naleznete na plakátech, na úřední desce a webových stránkách města www.jesenik.cz. Ze zasedání bude pořizován audiovizuální záznam za účelem informování veřejnosti. Přenos bude vysílán živě na YouTube kanále města Jeseník.

Matrika

V říjnu se v jesenické nemocnici narodilo celkem 16 dětí, žádné dítě s trvalým pobytem v Jeseníku. Všem gratulujeme a přejeme vše nejlepší.

Rada seniorů

Další schůzka Rady seniorů se uskuteční v úterý 3. prosince v 10:00 na radnici, Masarykovo náměstí 167/1.

Kluziště se otevře na Mikuláše

Pokud to počasí umožní, další sezóna na jesenickém kluzišti, které se nachází za Městskou sportovní halou na Dukelské ulici, odstartuje ve čtvrtek 5. prosince, odstartuje se bude denně od 9:00 do 21:30, v plánu je to až do konce jarních prázdnin. Výjimky z provozní doby jsou ve dnech 24. prosince (9:00 až 15:30), na silvestra 31. prosince (9:00 až 15:30) a 1. ledna na Nový rok (14:00 až 21:30). V některých dnech se návštěvníci mohou těšit na bezplatné vstupy, a to 5. prosince, 24. prosince, 1. ledna a 31. ledna (za vysvědčení). Provoz je stejně jako v minulých letech rozdělen na 90 minutové bloky vyhrazené pro školy, komerční pronájmy a veřejné bruslení. Na místě si lze za 50 Kč půjčit brusle a další sportovní vybavení jako hokejky a helmy. Kompletní informace o provozní době a cenách naleznete na webu www.sportovistejesenik.cz.

Svoz biologického odpadu bude probíhat i v zimě

V polovině listopadu byl ukončen pravidelný letní svoz biologického odpadu, který probíhal od dubna vždy v sudých týdnech. V zimním období bude svoz bioodpadu od rodinných domů probíhat na základě předchozí objednávky, a to ve třech stanovených termínech. Na sídlištích zůstanou hnědé kontejnery pro bioodpad k dispozici i nadále.

Při správném třídění vzniká bioodpad také v zimě. Jeho produkce bývá v této sezóně výrazně nižší, bohužel současně je ale nakládání s ním vždy složitější. Při nízkých teplotách odpad v nádobě zamrzá a mnohdy je téměř nemožné jej z nádoby vysypat. Proto jsou místo obvyklého řádu stanoveny tři termíny, kdy bude odpad u rodinných domů svážen.

Kontaktní údaje pro objednání svozu bioodpadu:

- > Ing. Martin Krěnek (referent Odboru životního prostředí)
- > e-mail: martin.krenek@jesenik.cz
- > tel: 584 498 456

Termíny svozu biologického odpadu u rodinných domů (na objednávku)	Objednávky (musí být učiněny do středy, která předchází termínu svozu, nejpozději do 10:00, aby bylo možné dle objednávky připravit svozovou trasu)
pátek 27. 12. 2024	do středy 18. 12. 2024 (do 10:00)
pátek 24. 1. 2025	do středy 15. 1. 2025 (do 10:00)
pátek 21. 2. 2025	do středy 12. 2. 2025 (do 10:00)

Upozorňujeme, že pokud ve stanovených termínech nebude z důvodu velmi nízkých teplot vzduchu možné provést svoz biologického odpadu (resp. vysypání obsahu nádob),

bude svoz proveden v náhradním termínu, který bude zveřejněn na webu města. Děkujeme za pochopení.

Svoz biologického odpadu na sídlištích

Město na základě požadavků občanů zajistilo třídění biologických odpadů také na sídlištích. Odpad odložený do hnědých nádob tak nekončí na skládce komunálního odpadu, ale je zpracován na kompostárně za mnohem nižší náklady ve srovnání s poplatky za skládkování. Výsledný kompost lze využít jak na zahradách, tak na městské zeleni. Dalším přínosem je úbytek odpadu v často přepřehnaných kontejnerech na směsný komunální odpad, což má pozitivní vliv na pořádek ve městě.

Rovněž na sídlištích budou hnědé kontejnery určené pro ukládání bioodpadu ponechány i v zimním období. Obyvatelé sídlí si poměrně rychle přivykli tyto nádoby k odkládání bioodpadu z domácností využívat a nebylo by tedy účelné tento návyk přerušovat. Naplněnost kontejnerů na sídlištích bude kontrolovat svozová společnost, není tedy nutné případný svoz předem objednávat.

Nevyhazujte bioodpad v obalu

Víte, co do nádob na biologický odpad patří? Zbytky ovoce a zeleniny, rostlinný odpad z přípravy stravy (slupky, natě, košťály atd.), kávová sed-

Kam s vánočními stromečky?

Vánoční stromečky do kontejnerů na sídlištích nepatří. Odkládejte je prosím u nádob na směsný komunální odpad, jejich odvoz bude proveden svozovou společností v průběhu měsíce ledna. Vánoční stromky je možné také odevzdat ve sběrném dvoře v areálu Technických služeb Jeseník.

lina, skořápky, zbytky rostlin, zemina z květináčů, plevel, drny se zeminou, trus býložravých zvířat, štěpka z větví, keřů, větvičky, tráva, listí, piliny, kůra aj.

Pozor si dávejte na sáčky od čaje, ne všechny jsou bohužel papírové a lze je do hnědých kontejnerů vyhodit. Také je třeba dbát na odstranění gumiček ze svazků natí kořenové zeleniny. Zároveň vás žádáme, abyste bioodpady vhažovali do nádob bez obalu. Stále se v nádobách objevují mikrotenové sáčky, které nelze kompostovat, a tím veškeré úsilí s tříděním odpadů přichází vniveč.

Do nádob je zakázáno ukládat mléčné výrobky, tuky, oleje, živočišné zbytky z kuchyní (maso, kosti), exkrementy masožravých zvířat, zbytky vařených jídel, kamení, jakékoliv obalové materiály. *Odbor životního prostředí*

Krátce ze zastupitelstva

Na svém listopadovém zasedání schválilo Zastupitelstvo města Jeseník realizaci dvou významných projektů. Jeden má podpořit bezpečnost, druhý turistický ruch v regionu.

Modernizace bezpečnostního systému

Prvním z projektů je *Modernizace bezpečnostního systému města Jeseník pomocí aplikačních řešení ekosystému sítí 5G*. Konkrétně plánuje město modernizovat kamerový systém, a to s využitím 5G sítí a pokročilých technologií. Cílem je například zlepšit schopnost rozpoznávání přestupků, jako je překračování rychlosti na hlavních cestách. Na projekt získal Jeseník dotaci z *Národního plánu obnovy*, kterou poskytuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Modernizace a rozšíření informačního centra

Druhým schváleným projektem je *Modernizace a rozšíření Turistického informačního centra (TIC)*. Do dvou let by měla v TIC vzniknout atraktivní edukativní expozice, která interaktivní a zábavnou formou seznámí návštěvníky s krásami a přírodními specifiky Jesenícka. Součástí bude například model Jesenícka, zobrazení rašelinišť, léčivých pramenů, významných osobností, historie průmyslu a turismu či speciální nástěnná hra. Rozšíří se tak možnost trávení volného času pro návštěvníky i obyvatele města, zejména rodiny s dětmi.

Podrobnosti o obou projektech vám přineseme v dalších vydáních zpravodaje. *(mat)*

Město zareagovalo na problémové osoby a zakázalo konzumaci alkoholu a žebření v blízkosti Yesenky

V reakci na nárůst počtu osob, které se zdržují na parkovišti za barem Yesenka, konzumují alkoholické nápoje a žebrají po kolemjdoucích, město upravilo vyhlášku. Ta nyní zakazuje konzumaci alkoholu a žebření před i za barem Yesenka.

„Parkoviště za Yesenkou je frekventované místo využívané jak občany města, tak turisty, a navíc se nachází blízko historické památky Vodní tvrz. Na tomto místě často docházelo k rušení veřejného pořádku, hlasitému křiku, obtěžování a znečišťování veřejných WC. Naším cílem je v místě přispět k lepšímu pořádku, bezpečnosti a minimalizaci obtěžování kolemjdoucích,“ uvedl radní Tomáš Vlazlo.

Co můžete dělat, pokud po vás bude někdo žebrať peníze?

Pokud se v blízkosti baru Yesenka setkáte s osobou, která po vás bude žebrať peníze, pak tato osoba porušuje vyhlášku. V takovém případě můžete upozornit městskou policii, která má pravomoc situaci řešit. Stejně tak se můžete obrátit na strážníky, pokud v místě uvidíte osoby s alkoholem.

Co to znamená pro návštěvníky baru?

Pro návštěvníky baru se nic nemění. Zákaz konzumace alkoholu se nevztahuje na prostory zahrádek a předzahrádek.

Jak reagovat na žebření?

Přestože to může být obtížné, je důležité žebrajícím lidem bez domova nedávat finance. Vzhledem k jejich závislosti tyto peníze často skončí utracené za alkohol či návykové látky. Také osoby bez domova mohou využít možnosti potravinové pomoci, a proto je poskytnutí financí v takových případech kontraproduktivní. Peníze darované těmto lidem často přispívají k navození stavu, kdy dochází k porušování veřejného pořádku a znečišťování veřejných prostranství. *(mat)*

Dbejte v zimních měsících zvýšené opatrnosti na komunikacích

Zimní údržbu ve městě Jeseník mají na starosti technické služby. Pracovníci se snaží o to, aby zimní údržba probíhala v co největším možném rozsahu a podle *Plánu zimní údržby*. Jak jsme již informovali, zářijové povodně poškodily některé silnice a chodníky natolik, že nebude možné udržovat všechny komunikace v obvyklém rozsahu a bez omezení. Některé cesty zůstávají neprůjezdné, někde je zajištěn provizorní zásyp, chybí dlažba nebo obrubníky, což komplikuje provádění údržby a ta je přizpůsobena právě aktuálnímu technickému stavu poškozených úseků.

V této souvislosti vás opětovně žádáme o skutečně zvýšenou opatrnost při pohybu na silnicích a chodnicích během zimních měsíců, aby se předešlo úrazům i poškození majetku. Naším cílem bude nejvíce omezit problémy se sjízdností a schůdností způsobené zimním počasím a zajistit bezpečnost pro všechny občany města Jeseník. Děkujeme za pochopení a vaši spolupráci v tomto období.

Zimní pohotovost

Do 31. března je pohotovost pro údržbu místních komunikací ve vlastnictví města zajištěna na dispečerském telefonním čísle: 734 573 822.

Podněty k zimní údržbě a oznámení případných závad ve schůdnosti chodníků či sjízdnosti komunikací lze hlásit i na e-mailové adrese: spravamk@tsje.cz.

Pohotovost je zajišťována v pracovní dny od 14:30 do 24:00 a od 0:00 do 6:00, soboty, neděle a svátky: 0:00 až 24:00.

U komunikací II. a III. třídy provádí zimní údržbu Správa silnic Olomouckého kraje. V Jeseníku se to týká ulic 28. října, Lipovská, Puškinova, Priessnitzova a Rejvízská. U závad ve sjízdnosti silnic na těchto ulicích (28. října pouze část mimo silnici I. třídy) můžete kontaktovat dispečera SSOK: tel. 584 413 623 nebo e-mail: dispecer.jesenik@ssok.cz. (mat)

Vánoční strom

Náměstí zdobí téměř dvanáct metrů vysoký smrk stříbrný, který městu daroval Petr Moravec a jeho maminka, Marie Joakimidisová. Před lety smrk zasadili rodiče pana Moravce u jejich domu k oslavě jeho prvních narozenin. Strom se stal součástí rodinného života. Letos se Petr Moravec rozhodl, že je načase, aby strom přinesl radost nejen jeho rodině, ale všem lidem z Jeseníka. „Daruji jej s úmyslem, aby se stal centrem vánočních oslav, místem kde se budou lidé setkávat, sdílet společné chvíle a alespoň na chvíli zapomenou na útrapy a neštěstí, které přinesla velká povodeň. Tento dar je projevem vděčnosti za roky radosti, které strom přinesl, a také přáním, aby dokázal spojit celé město v duchu vánoční atmosféry. A tak nyní tento krásný smrk, zasazený s láskou, symbolizuje společnou oslavu Vánoc, kterou může sdílet každý, kdo kolem něj projde.“ vzkazuje Petr Moravec. (mat)

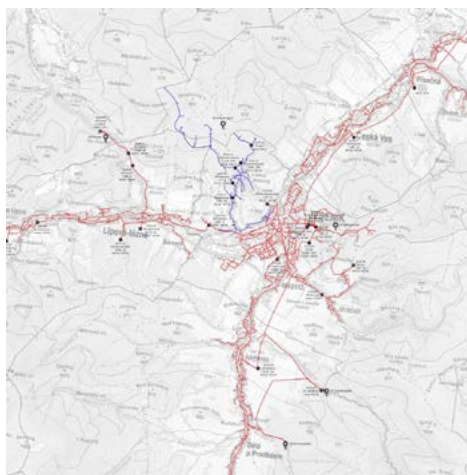

19 dnů bez pitné vody aneb Jak šel čas u společnosti Vodovody a kanalizace Jesenicka

Přerušení dodávek pitné vody, zničené jímací objekty na Šumném a Borovém potoce pro úpravnu vody v Adolfovicích, nefunkční čistírna odpadních vod a k tomu kilometry poničeného potrubí. To byla naše startovní pozice 16. září, kdy jsme fakticky zahájili práce na obnově vodohospodářské infrastruktury.

Už 19. září se nám podařilo zprovoznit československou čistírnu odpadních vod, což byla v danou chvíli sice slabá náplast na odezívající katastrofu, každopádně od té chvíle od nás do řeky tekla čistá voda. O dva dny později jsme s notnou porcí improvizace v úpravně vody v Adolfovicích zahájili výrobu vody, i když stále nepitné. To nás významně přiblížilo k hlavnímu cíli – dostat vodu k odběratelům do České Vsi, Písečné, Hradce-Nové Vsi a Mikulovic. Obyvatelé Jeseníku, Horní Lipové, horní část Domašova a Adolfovici už byli z větší části zásobováni. Devět dnů od povodně se povedlo dostat vodu (stále jen užitkovou) do části České Vsi a Písečné. Dostatečné výmluvné je srovnání, jak vypadala naše vodovodní síť 16. září a 2. října.

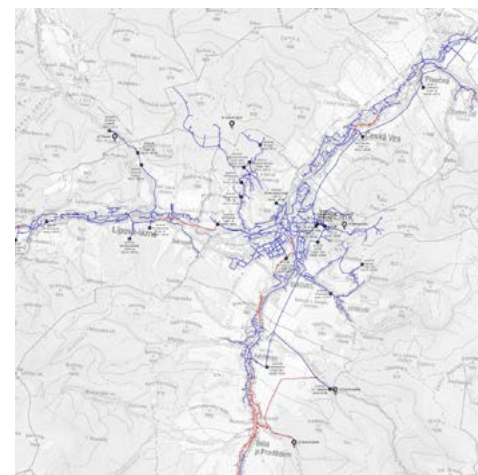
Jakmile se nám povedlo víceméně zprovoznit vodovody, upřeli jsme pozornost na splaškovou kanalizaci, která byla poškozena v Bělé pod Pradědem, České Vsi, Lipové-lázních a Písečné. Po 19 dnech od povodně jsme mohli přijít s tou nejpozitivnější zprávou – voda vyráběná společností VaK Jesenicka je opět pitná. Protože v tu dobu stále byla řada domácností bez dodávek pitné vody, přišly ve spolupráci s SMVAK a VHS SITKA na řadu suchovody, tj. potrubí tažená po zemi. To nám umožnilo připojovat de-

Srovnání stavu vodovodní sítě 16. září a 2. října – červeně označena nefunkční potrubí, modře funkční potrubí. Zdroj: VaK Jesenicka

sítí odběratelů denně. Týkalo se to hlavně České Vsi a Bělé pod Pradědem. Měsíc po povodni jsme z celkového počtu 4 375 odběrných míst nezásobovali vodou pouze 12 z nich.

V dalších dnech jsme pracovali společně s dalšími společnostmi, na obnově vodovodů a kanalizací. Jak jinak demonstrovat náročnost některých oprav než tím, že osmdesátimetrový

kanalizační protlak pod řekou v České Vsi se povedlo vyvrtat až na osmý pokus. Ani zdaleka nejsme u konce, ale můžeme konstatovat, že obnovení dodávek pitné vody a funkční kanalizací, jsme v pondělí 16. září předpovídali o pár týdnů později. Pomáhá nám s tím i vaše podpora a trpělivost.

VaK Jesenicka

Rekonstrukci lůžkového pavilonu nemocnice nezpomalily ani zářijové povodně

Rozsáhlá rekonstrukce lůžkového oddělení Nemocnice AGEL Jeseník v hodnotě více než 18,5 milionu korun pokračuje navzdory povodni, která v září postihla Jeseník. Projekt, zahájený na konci letošního srpna, byl sice krátce přerušen, ale hned po několika dnech se vrátil k původnímu harmonogramu s plánovaným dokončením v listopadu 2025.

„Povodně zasáhly Jeseník pouhých pár dní po zahájení rekonstrukce. V té době byly již z lůžkového oddělení odstraněny parapety a kvůli silnému dešti došlo k částečnému zatečení do budovy. Škody nebyly ale nikterak velké. Paradoxně nám pomohlo, že jsme ještě nezahájili opravu střechy, díky čemuž jsme se vyhnuli potenciálně mnohem závažnějším škodám,“ říká Petr Skipala, vedoucí technického úseku Nemocnice AGEL Jeseník.

Navzdory komplikacím způsobeným záplavami se podařilo minimalizovat zpoždění projektu. „Stavební firma měla materiál navezený v areálu nemocnice, který nebyl vodou přímo zasažen.

Díky tomu jsme mohli hned v týdnu po povodni pokračovat v práci,“ uvádí Petr Skipala.

Rekonstrukce zahrnuje zateplení pláště budovy, opravu a zateplení střechy, modernizaci systémů hromosvodů či výměnu stávajícího osvětlení za úspornější LED světla. „Významným prvkem je fotovoltaická elektrárna umístěná na střeše, která by měla vést k 15% redukci spotřeby elektrické energie,“ zdůrazňuje Skipala.

Lůžkový pavilon, v provozu od roku 1983, je klíčovou součástí nemocnice. Poskytuje zázemí pro ambulantní provozy interny, lůžková oddělení chirurgie, interny, dětské oddělení a hemo-

dialyzační stanici. V rámci následné probíhající modernizace dojde také k výměně výtahů, renovaci schodiště a vybudování nového únikového východu. „Celá rekonstrukce a všechny činnosti s ní spojené se musí dělat během provozu nemocnice. S tím souvisí určitá omezení a snížení komfortu. Děkujeme pacientům, návštěvám a také zaměstnancům za pochopení a shovívavost během rekonstrukce,“ dodává vedoucí technického úseku Petr Skipala. Projekt je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost. *Nemocnice AGEL Jeseník*

Nanoskopie kloubů v jesenické nemocnici

Urychlit vyšetření kloubů a zároveň co nejméně zatížit pacienta, to umožňuje ortopedům z Nemocnice AGEL Jeseník diagnostická metoda – nanoskopie v režimu jednodenní péče. Jesenická nemocnice byla první v rámci skupiny AGEL, která tuto inovativní metodu zavedla do praxe a má s ní i nejbohatší zkušenosti.

„Nanoskopie je artroskopická metoda, která umožňuje prohlédnutí kloubů s minimálně invazivním vstupem. Využíváme optiku o průměru pouhých 1,9 milimetru, díky tomu můžeme velmi rychle zjistit, co je s daným kloubem špatně,“ vysvětluje primář Jozef Janošec. Jeho pracoviště má s touto metodou již více než dvouleté zkušenosti a ošetřilo s ní přes 200 pacientů. Významnou výhodou nanoskopie je podle primáře Janoše možnost provádět vyšetření bez přítomnosti anesteziologa, což výrazně zefektivňuje a urychluje provoz. „Neblokujeme ani kapacitu operačního sálu, a navíc dokážeme na-

bídnout pacientům rychlejší termín zákroku,“ vypočítává Janošec pozitiva této metody, která je velmi ohleduplná i k pacientům. „Pacienti mohou přijet autem, absolvovat třicetiminutový zákrok a sami odjet domů. Nejsou prakticky nijak omezení,“ dodává.

Pro region Jesenícka je tato metoda přínosná také vzhledem k omezené dostupnosti magnetické rezonance. „Zatímco na magnetickou rezonanci čekají pacienti tři až pět týdnů a cesta za ní trvá minimálně hodinu, díky nanoskopii jsme schopni pacienta vyšetřit do týdne a přímo v naší nemocnici,“ zdůrazňuje primář. Na-

noskopie neslouží jen k diagnostice, ale některá zranění s ní mohou být rovnou ošetřena. „Urcité nálezy jsme schopni přímo ošetřit. Vše se odvíjí od domluvy s pacientem, ten totiž vyšetření v reálném čase sleduje na vedlejším monitoru a vše mu také vysvětlujeme. Díky tomu se může hned rozhodnout. Samozřejmě pokud přistoupíme k zákroku, tak dojde k určitému režimovému omezení, a proto je dobré se s pacienty domluvit i na tom, jestli má čas na rekonvalescenci a třeba i na doporučenou návaznou rehabilitaci,“ dodává primář jesenické ortopedie.

Nemocnice AGEL Jeseník

Senior taxi

Tiskopisy k vyřízení služby SENIOR TAXI města Jeseníku i vydání průkazu (žádost, plná moc) najdete na stránkách města www.jesenik.cz. Můžete je vyřídit také osobně v budově IPOS, K. Čapka 1147/10, 4. patro, blok A (vpravo od výtahu), dveře č. 406 nebo v budově Městského úřadu, Tovární ul. 1287/4, v přízemí, v kanceláři pokladny. Žádosti o vydání průkazu na rok 2025 můžete podávat od 2. ledna 2025 na výše uvedených místech.

Průkazy na rok 2025 budou k vyzvednutí v lednu na Tovární ul. vždy v pondělí od 13:00 do 17:00. Podmínky pro vyřízení služby SENIOR TAXI na rok 2025 zůstávají stejné – věková hranice 73 let, 6 jízd na měsíc a provozování v pracovní dny od 6:00 do 18:00 z a na vymezená místa. Cena za jednu jízdu 30 Kč. SENIOR TAXI je možné si objednat u OK TAXI na čísle 603 75 95 65.

S případnými dotazy se můžete obrátit na Alenu Kalinovou, email: alena.kalinova@jesenik.cz, tel. 584 498 406, (IPOS) ul. K. Čapka 1147/10, blok A, 4. patro, dveře č. 406.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Srdečně vás zveme na

MIKULÁŠSKÉ TANEČKY PRO SENIORY

**v pondělí 9. prosince od 16:00 hod.
v Kapli na Průchodní ul. v Jeseníku**

Přijďte si popovídat, zatancovat a poslechnout živou hudbu. Zváni jsou senioři, jejich přátelé a kamarádi. S sebou dobrou náladu a vlastní občerstvení

... a možná přijde i Mikuláš.

Jeseník město v sudai pínodny

Jeseničtí studenti dobyli Finsko i Španělsko!

Naši studenti z Gymnázia Jeseník opět dokázali, že se nebojí vyrazit do světa a poznat nové kultury. V posledním zářijovém týdnu se dvě skupiny studentů zúčastnily prestižního programu Erasmus+.

Finsko – země tisíců jezer a šťastných lidí

První skupina studentů zavítala do malebného finského města Larsmo, které se pyšní titulem nejšťastnějšího města na světě. A proč by také ne? Nulová nezaměstnanost, skvělé školy a nespočet sportovních aktivit – to vše naši studenti mohli zažít na vlastní kůži. „Vybavení zdejší školy bylo nad naše očekávání. V učebnách jen 16 až 20 žáků, obědy zdarma, školní autobus zdarma,“ svěříla se Nikola z kvarty. A to není zdaleka vše! Studenti si užili nejen výuku, ale také společné sportovní aktivity s finskými vrstevníky.

Španělsko – země slunce a historie

Druhá skupina studentů vyrazila do historického města Segovia ve Španělsku. V rámci mezinárodního projektu zaměřeného na udržitelnost se studenti z pěti různých zemí setkali, aby společně hledali řešení ekologických problémů. „Viděli jsme místní univerzitu, sjížděli jsme na lodkách řeku a prozkoumávali historické centrum města. Segovie je prostě krásné historické město, do kterého se budu chtít jednou vrátit,“ popisuje své zážitky jeden ze studentů.

Martina Seidlerová, Gymnázium Jeseník

Kaňon řeky Duratón – pozorování supů z kanoe. Foto: Gymnázium Jeseník

Co v prosinci nabídne jesenická hvězdárna?

Každé první úterý v měsíci je hvězdárna otevřena veřejnosti bez nutnosti rezervace (17:30 až 18:30). Jiný termín lze domluvit po předchozí domluvě s Jiřím Petřkovským na 739 438 211 (max. 15 osob) – prohlídka hvězdárny, pozorování hvězdné oblohy, stelarium. Více informací na duhajes.cz.

Viditelnost planet a události na obloze v měsíci prosinci:

➤ Merkur – ve druhé polovině noci k ránu nad JV obzorem

➤ Venuše – večer nad JZ obzorem

➤ Mars – po většinu noci kromě večera

➤ Jupiter – celou noc

➤ Saturn – večer vysoko na JV

➤ Uran – po většinu noci kromě jitra

➤ Neptun – v první polovině noci

➤ 6. prosince – Jupiter nejbliže Země (4,09 au – 611,8 mil. km)

➤ 8. prosince – Měsíc v první čtvrti (16:26)

➤ 12. prosince – Měsíc v přízemí (365 384 km)

➤ 14. prosince – maximum meteorického roje GEMINID

➤ 21. prosince – zimní slunovrat, začátek astronomické zimy (10:20), Slunce vstupuje do Kozorožha

➤ 22. prosince – maximum meteorického roje URSID

➤ 12. prosince – Měsíc v poslední čtvrti (23:17)

➤ 24. prosince – Měsíc v odzemí (404 445 km)

SVČ a zp DVPP DUHA Jeseník

Studuj na střední škole v Jeseníku – přihlášky do 20. února

Střední škola gastronomie, farmářství a služeb Jeseník

Maturitní obory: Masér ve zdravotnictví, Uměleckořemeslné zpracování kovů, Mechanizace a služby

Nástavbové studium: Podnikání

Učební obory: Pekař, Cukrář, Řezník-uzenář, Kuchař-číšník, Výrobce kožedělného zboží, Podkovář a zemědělský kovář, Opravář zemědělských strojů, Umělecký kovář a zámečník, pasír, Včelař, Jezdec a chovatel koní, Zemědělec-farmář

Co dále nabízíme? Vybavené učebny odborných předmětů, ubytování, stipendium, odborné praxe v Česku i zahraničí, odborné kurzy, autoškola, chov koní, školní prodejna atd.

www.sosjesenik.cz

[ssgfasjesenik](https://www.instagram.com/ssgfasjesenik)

Gymnázium Jeseník

Maturitní obory:

Gymnázium 4leté

Gymnázium 8leté,

Gymnázium se sportovní přípravou 4leté

Co dále nabízíme?

Moderní laboratoře vybavené ICT technikou, zahraniční projekty a pobyty, rozšířené studium informatiky a robotiky, studium se sportovní přípravou, sportovní a kulturní akce, seznamovací kurzy, příprava na studium na vysoké škole atd.

www.gymjes.cz

[gymjes](https://www.instagram.com/gymjes)

Střední průmyslová škola Jeseník

Maturitní obory:

Stavebnictví, Strojírenství, Informační technologie, Bezpečnostně právní činnost, Kosmetické služby

Nástavbové obory: Provozní technika, Provozní elektrotechnika

Učební obory: Elektrikář, Instalatér, Obráběč kovů, Strojní mechanika, Zedník

Co dále nabízíme? Jsme moderní polytechnická škola strojírenského, stavebního a informačně technologického zaměření. Preferujeme partnerský přístup, otevřenost a inovace. Máme vše, co od školy chceš i potřebuješ. #weareemko

www.soje.cz

[emko.jes](https://www.instagram.com/emko.jes)

Hotelová škola Vincenze Priessnitz a Obchodní akademie Jeseník

Maturitní obory:

Hotelnictví, Obchodní akademie

Co dále nabízíme? Vzdělávání ve všeobecných a odborných předmětech, odborné praxe a stáže v Česku i zahraničí, odborné vzdělávací kurzy, využívání marketingových nástrojů, výuku administrativy, ekonomie, cizích jazyků (jazyk anglický, německý, ruský, francouzský a polský) ve všeobecné i v odborné oblasti, poznávací výjezdy po ČR a do zahraničí, alternativu ke klasické maturitní zkoušce (komplexní absolventská práce s obhajobou) atd.

www.hotelovkajes.cz

[hotelovkajesenik](https://www.instagram.com/hotelovkajesenik)

AKCE

neděle 1/12 10:00 až 17:00

Masarykovo náměstí

ADVENTNÍ TRH A ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

Tradiční začátek adventu s hudebním programem, trhem a vánočními dobrotami. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory města Jeseník.

neděle 1/12 17:00

Evangelický kostel

20. ROČNÍK ADVENTNÍCH BENEFIČNÍCH KONCERTŮ

Pěvecký sbor Dopravního podniku hlavního města Prahy. Vstupné dobrovolné, určeno pro Azylový dům v Jeseníku, zasažen povodní. Pořádá ČCE Jeseník.

neděle 1/12 19:00

Zimní zahrada, PLL

KONCERT KAPELY WABANK TRIBUTE

Kapela Wabank Tribute Věra Špinarová, pod vedením kapelníka Emila Varsíka. Vstupné 120 Kč. Pořádají PLL.

úterý 3/12 19:00

Kaple

S PROFESIONÁLY RUKU V RUCE

Na koncertě se představí vynikající přední český klavírista Ivo Kahánek. Nevšední hudební zážitek bude doplněn záky klavírního oddělení ZUŠ Jeseník. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

středa 4/12 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY HELENY ŠTĚPÁNOVÉ A FRANTIŠKA MECHA

Představí se žáci ve hře na akordeon, zobcovou flétnu, lesní roh, trombon a tubu. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

středa 4/12 18:00

Zimní zahrada

SPY STORY ANEB PŘILÍŠ MNOHO AGENTŮ

Ztřeštěná veselohra z pera Woodyho Allena v podání divadelního souboru *Nezakopneš*. Vedoucí souboru a režie Michaela Janská. Vstupné 100 Kč. Pořádají PLL.

čtvrtek 5/12 v 15:00

Vodní tvrz a Kino Pohoda

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA ANEB PUTOVÁNÍ Z PEKLA DO NEBE

Cesta začíná ve Vodní tvrzi, kde se potkáte s čerty. Poté vás trasa zavede až do kina, kde proběhne audience u Mikuláše s nadílkou a filmová projekce. Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník ve spolupráci s Vlastivědným muzeem Jesenicka.

čtvrtek 5/12 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY ZDEŇKY KAINAROVÉ

Představí se žáci ve hře na housle, kontrabas a cimbál. Klavírní doprovod Karolina Vítková. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

čtvrtek 5/12 20:00

Hala Sanatoria Priessnitz, PLL

KLAVÍRNÍ RECITÁL

Radka Těšíková představí nejen vlastní tvorbu, ale také zazpívá, zahraje na kytaru, klavír a violoncello známé písně z různých končin. Vstupné 120 Kč. Pořádají PLL.

sobota 7/12 10:00 až 17:00

Masarykovo náměstí

JESENICKÉ TRHY

Lokální trhy, které podporují šetrné zemědělství, řemesla a kulturní život ve městě. Součástí je doprovodný program. Informace na www.jesenicketrhy.cz nebo tel. 734 455 197. Pořádají Sudetikus ve spolupráci s MAS V. Priessnitze, městem Jeseník a Olomouckým krajem.

sobota 7/12 15:00

Kongresový sál, PLL

ADVENTNÍ KONCERT DOM ZUŠ JESENÍK

Dechový orchestr mladých Základní umělecké školy Jeseník se svým (nejen) vánočním repertoárem. Za dirigentský pult se postaví Tomáš Uhlíř a Milan Domes. Pořádají ZUŠ Jeseník, SPU.

neděle 8/12 16:00

Kaple

ADVENTNÍ KONCERT

Vystoupí smíšený pěvecký sbor ŽAVEZ Šumperk. Vstupné dobrovolné, výtěžek poputuje na opravy Divadla Petra Bezruče. Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 8/12 17:00

Evangelický kostel

20. ROČNÍK ADVENTNÍCH BENEFIČNÍCH KONCERTŮ

Hornácká muzika Petra Mičky, krojovaní. Vstupné dobrovolné, určeno pro Azylový dům v Jeseníku, zasažen povodní. Pořádá ČCE Jeseník.

neděle 8/12 19:00

Zrcadlový sál, PLL

JAZZOVÉ DUO 88TWICE

Vladimír Jakub Knápek (piano) a Vladimír Najdekr (piano + zpěv) zahrají především jazzové, ale i jiné písničky. Vstupné 120 Kč. Pořádají PLL.

pondělí 9/12 19:00

Zrcadlový sál, PLL

VÁNOČNÍ ŽESTĚ

Koncert žestového kvinteta Jesenické žestě pod vedením Františka Mecha. Vstupné 120 Kč. Pořádají PLL.

úterý 10/12 9:30

Knihovna Vincence Priessnitze

(Oddělení pro děti a mládež)

FREEVALDA KLUBÍK I

Pohádkové dopoledne pro děti do 3 let. Nutná rezervace, tel: 702 255 473 nebo e-mail: deti@knihovna-jesenik.cz. Vstup volný, tvořivá dílnička 30 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

úterý 10/12 19:00

Zrcadlový sál, PLL

ASTROLOGIE

Astrologické konstelace roku 2025 v podání Zuzany Šmídové. Vstupné 150 Kč. Pořádají PLL.

středa 11/12 18:00

Masarykovo náměstí

ČESKO ZPÍVÁ KOLEDY

Sejdeme se, v jednu chvíli zazpíváme stejné koledy. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

středa 11/12 19:00

Divadlo Petra Bezruče

TECHTLE MECHTLE – VÁNOČNÍ SHOW

Nejúspěšnější česká travesti show. Pořádají MKZ Jeseník.

středa 11/12 17:00

Knihovna Vincence Priessnitze

(Oddělení pro děti a mládež)

POJĎME SI ČÍST ANEB ADVENTNÍ TVOŘENÍ

Mezigenerační čtení spojené s tvořivými dílničkami s vánoční tematikou. Pro děti od 5 let, dospělé a seniory. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník, za finanční podpory města Jeseník a NDT Obec přátelská rodině a seniorům 2024.

čtvrtek 12/12 17:00

Galerie současného umění, Katovna

VERNISÁŽ VÝSTAVY KRISTÍNY BUKOVČÁKOVÉ: POSLEDNÉ SEMIENKO NA ZEMI

Srdečně vás zveme na poslední vernisáž výstavy v prostorách Katovny. Po zahájení výstavy vás čeká hudební překvapení. Více informací najdete na webu MKZ Jeseník a sociálních sítích. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

čtvrtek 12/12 18:00

Divadlo Petra Bezruče

POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠTĚ

Kateřina Kaira Hrachovcová, Markéta Plánková a Kristýna Leichtová v komedii ze zákulisí natáčení nekonečného seriálu. Vstupné 450 Kč, pro studenty a seniory 380 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

čtvrtek 12/12 15:30 až 18:00

VÁNOČNÍ JARMARK

Vystoupení dětí ze ZŠ Jeseník a SVČ DUHA, prodej výrobků dětí, soutěž Tradiční vánoční cukroví. Občerstvení zajištěno. Vstup volný. Pořádají ZŠ Jeseník a SVČ DUHA Jeseník

pátek 13/12 19:00

Zimní zahrada, PLL

KONCERT LA PETITE FLEUR**+ OCHUTNÁVKA VÍNA**

Koncert jesenického kvarteta (akordeon, klarinet, kytara a baskytara, zpěv) doplněn o ochutnávku vína. Vstup dobrovolný. Pořádají PLL.

sobota 14/12 10:00 až 14:00

Masarykovo náměstí

ADVENTNÍ JARMARK

Vánoční sortiment a občerstvení, hudební vystoupení a kreativní vánoční dílny. Vstup volný. Pořádá MKZ Jeseník.

sobota 14/12 16:00

Knihovna Vincence Priessnitze (Výstavní síň)

VERNISÁŽ VÝSTAVY NATÁLIE NEBÁZNIVÉ: OD ANIMACE K MALBĚ

Zahájení výstavy mladé umělkyně z Ústí nad Labem. Uvidíte malby, animace i ukázkou designové tvorby. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 14/12 16:00

Kongresový sál, PLL

VÁNOČNÍ RECITÁL K 30. VÝROČÍ SZUŠ-LIVEART!

Určeno pro rodiče a žáky školy. Pořádá SZUŠ-LiveArt!

neděle 15/12 15:00

Zrcadlový sál, PLL

KLAVÍRNÍ RECITÁL

Klavírní recitál Jakuba Knápka. Společně se svým hostem Františkem Surmíkem představí pestrý repertoár od klasiky přes folklór, jazz až k populáru. Vstupné dobrovolné. Pořádají PLL.

neděle 15/12 17:00

Evangelický kostel

20. ROČNÍK ADVENTNÍCH BENEFIČNÍCH KONCERTŮ:

Ženský pěvecký sbor Radost z Bělé pod Pradědem. Vstupné dobrovolné, určeno pro Azylový dům, zasažený povodní. Pořádá ČCE Jeseník.

pondělí 16/12 17:00

Kaple

KONCERT ŽÁKŮ ZE TŘÍDY JITKY MOKOVÉ A HANY VAŠIČKOVÉ

Představí se žáci ve hře na klavír, zobcovou flétnu, lesní roh a klarinet. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

pondělí 16/12 17:00

Knihovna Vincence Priessnitz (Hudební sál) A ZAZVONIL ZVONEC A POHÁDKY JE KONEC... Nebo ne? Pohádky nás provází od malička, přesto málokdo ví, jak vypadaly původně. Více poodhalí beseda s předním českým etnologem Jaroslavem Otčenáškem z Etnologického ústavu AV ČR. Určeno pro dospělé. Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník.

úterý 17/12 9:30

Knihovna Vincence Priessnitz

(Oddělení pro děti a mládež)

FREEVALDA KLUBÍK II Pohádkové dopoledne pro děti do 3 let. Nutná rezervace, tel.: 702 255 473 nebo e-mail: deti@knihovna-jesenik.cz. Vstup volný, tvořivá dílnička 30 Kč. Pořádají MKZ Jeseník.

čtvrtek 19/12 17:00

Kaple

VÁNOČNÍ KONCERT ŽÁKŮ ZUŠ JESENÍK

Těšit se můžete na koncert plný vánoční hudby a nálad. Pořádá ZUŠ Jeseník a SPU.

sobota 21/12 17:00

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

JAKUB JAN RYBA – ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ „HEJ, MISTŘE!“

Smyčcový orchestr Jeseník s muzikanty a pěveckými sbory Jesenicka, sólisté: Kateřina Zápecová - soprán, Veronika Pazderová - alt, Miroslav Luňák - tenor, Jiří Svoboda - bas, Karolína Vítková - varhany, diriguje František Mech. Vstupné: dobrovolný příspěvek. Pořádá ZUŠ Jeseník, SOJ a SPU.

neděle 22/12 10:00 až 17:00

Masarykovo náměstí

ZLATÁ NEDĚLE

Přijďte nasát vánoční atmosféru, nakoupit poslední dárky a užít si celodenní hudební program. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 22/12 17:00

Evangelický kostel

20. ROČNÍK ADVENTNÍCH BENEFIČNÍCH KONCERTŮ

Jesenický smíšený pěvecký sbor. Vstupné dobrovolné, určeno pro Azylový dům v Jeseníku, zasažený povodní. Pořádá ČCE Jeseník.

středa 1/1 2025 15:00 až 18:00

Masarykovo náměstí

NOVOROČNÍ SETKÁNÍ

Tradiční setkání a v 18:00 přípitek starostky města. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník ve spolupráci s městem Jeseník.

VÝSTAVY

13/12 až 31/1

Galerie současného umění

KRISTÍNA BUKOVČÁKOVÁ: POSLEDNÉ SEMIENKO NA ZEMI

Kristína Bukovčáková, absolventka ateliéru Intermediální konfrontace na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze, vystaví v Jeseníku svá aktuální díla poukazující na křehkost přírody. Zrcadlí tak osobní, ale i generační úzkost z environmentální změny a degradace krajiny člověkem, přičemž vychází ze své vlastní senzibility a emotivní zkušenosti. Otevřeno: pondělí až pátek 13:00 až 17:00, sobota 9:00 až 13:00. Vstupné dobrovolné. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.

16/12 2024 až 31/1 2025

Knihovna Vincence Priessnitz (Výstavní síň)

NATÁLIE NEBÁZNIVÁ: OD ANIMACE K MALBĚ

Mladá umělkyně z Ústí nad Labem představí v Jeseníku průřez svými studentskými pracemi, zahrnujícími malbu, animaci i design. V dílech často reflektuje své rodné město a jeho vliv na formování osobnosti. Vystaví též díla ze své bakalářské práce zabývající se dětskou imaginací. Otevřeno dle otevírací doby recepce MKZ Jeseník. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

čtvrtek 19/12 17:00

Galerie současného umění

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY KRISTÍNY BUKOVČÁKOVÉVýstavou *Posledné semienko na zemi* vás provede Tereza Slováková, kurátorka výstavy. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník za finanční podpory Ministerstva kultury ČR.**EDUKAČNÍ PROGRAMY**Vzdělávací výtvarné programy pro základní i střední školy, jejichž obsah se odvíjí od probíhající výstav. Termín dle domluvy. Více info a rezervace: galerie@mkzjes.cz, 775 787 006. Pořádají MKZ Jeseník.**VLASTIVĚDNÉ MUZEUM JESENICKA**

11/6/2024 až 5/1/2025

Hlavní výstavní sál Vodní tvrze

K LÍCI ZBRAŇ! MILITARIA ZE SBÍREK VLASTIVĚDNÉHO MUZEA JESENICKA

Zbraně a předměty spojené s válkou, vojenským životem či rekreační střelbou jsou přirozenou a poměrně bohatou součástí muzejních sbírek, a to již od počátku jejich vzniku. Autoři výstavy: Jan Petrásek, Milan Rychlý. Výtvarnice: Kamila Reichmannová. Vstupné: 60/30 Kč.

10/9/2024 až 5/1/2024

Galerie Vodní tvrze

VÝSTAVA ŽÁKŮ A UČITELŮ ZUŠ JESENÍK

Podzimní výstava představí práce žáků výtvarného oboru ZUŠ Jeseník, ale také jejich učitelů Ivy Svobodové, Lenky Grygové a Filipa Raifa. Výtvarný obor funguje na Základní umělecké škole Jeseník od roku 1964, výstava je tedy malým připomenutím šedesátého výročí. Témata i techniky budou pestré, uvidíte jak malby, tak grafiky a sochařskou tvorbu. Vstupné 40/20 Kč.

3/12 18:00

Rytířský sál Vodní tvrze

PŘEDNÁŠKA/WORKSHOP PREZentační PORTÁL eSBÍRKY: CO TO JE, PROČ TO JE A JAK NA NĚJ

Portál eSBírky se stal během své bezmála patnáctileté existence mocným nástrojem pro veřejnou prezentaci kulturního dědictví. Jeho prvotním cílem bylo zprostředkovat nejširší veřejnosti online přístup k digitalizovaným sbírkovým fondům českých muzeí. Jak se naplňování tohoto cíle daří samotnému portálu i jeho přispěvatelům? Přednášející: Markéta Rušarová. Vstup volný.

12/12 18:00

Rytířský sál Vodní tvrze

KŘEST KATALOGU TROJROZMĚRNÝCH SNÍMKŮ RUDOLFA KLEINA Z PŘELOMU 19. A 20. STOLETÍ Vedle vzniku filmu *Historické Jesenicko ve 3D* přinesly unikátní stereosnímky jesenického fotografa Rudolfa Kleina rovněž možnost prezentovat fotografie formou anaglyfu. Přijměte pozvánku na křest nového katalogu těchto sbírkových předmětů muzea. Autoři: Jan Petrásek, Miroslav Tomka. Vstup volný.

17/12 10:00 až 17:00

Rytířský sál a nádvoří Vodní tvrze RYTÍŘSKÉ VÁNOCE Program dne zahrnuje v dopoledních hodinách loutkovou vánoční pohádku *Jozifek a hvězda* Divadla Milana Štátného. Od 13:00 budou probíhat workshopy v Rytířském sále: zdobení perníčků, papírová výroba, výroba vánočních ozdob z perliček Rautis a kožedílňa. Děti se mohou potěšit se zvířátky z živého betléma, a dokonce se s nimi i vyfotografovat. Dále se můžete těšit na šermířský souboj, přednášku o vánočních zvyklostech na Jesenicku a společné zpívání koled u vánočního stromečku. Na nádvoří bude připraven stánek s občerstvením. Vstup volný.

KINO

neděle 1/12 15:00

ODVÁŽNÁ VAIANA 2

dabing / 95 min / animovaný / USA, 2024 / mládeži přístupný

čtvrtek 5/12 16:00 a 17:30

O ČERTOVI A JINÉ VÁNOČNÍ POHÁDKY

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA V KINĚ / česká verze / 63 min / pásmo pohádek / Česko, 2021 / mládeži přístupný

pátek 6/12 10:00

VLNY

SENIOR KLUB / česká verze / 131 min / drama / Česko, Slovensko, 2024 / do 12 let nevhodný

pátek 6/12 17:00

ČARODĚJKA

dabing / 160 min / fantasy, muzikál / USA, 2024 / mládeži přístupný

sobota 7/12 17:00

ODVÁŽNÁ VAIANA 2

dabing / 95 min / animovaný / USA, 2024 / mládeži přístupný

sobota 7/12 19:30

RED ONE

titulky / 123 min / akční, komedie / USA, 2024 / do 12 let nevhodný

pátek 13/12 17:00

PYŠNÁ PRINCEZNA

dabing / 85 min / animovaný / Česko, Polsko, Slovensko, 2024 / mládeži přístupný

pátek 13/12 19:30

LOVEC KRAVEN

titulky / 120 min / akční, dobrodruž. / USA, 2024 / 12+

sobota 14/12 18:00

LÉTO S EVŽENEM

česká verze / 100 min / komedie / Česko, 2024 / mládeži přístupný

středa 18/12 19:30

TADY VARY 4 / BOKOVKA

titulky / 122 min / komedie, romantický / USA, 2004 / do 12 let nevhodný

pátek 20/12 17:00

MUFASA: LVÍ KRÁL

dabing / 90 min / animovaný, dobrodružný / USA, 2024 / mládeži přístupný

sobota 21/12 19:30

HRANICE PŘEŽITÍ

titulky / 91 min / akční / USA, 2024 / 12+

neděle 22/12 16:00

LOUSKÁČEK

titulky / 165 min / balet / Velká Británie, 2024 / mládeži přístupný

čtvrtek 26/12 18:00

PÁN PRSTENŮ: VÁLKA ROHIRŮ

titulky / 150 min / animovaný, dobrodružný / USA, Japonsko, 2024 / do 12 let nevhodný

pátek 27/12 17:00

JEŽEK SONIC 3

dabing / 111 min / komedie / USA, 2024 / mládeži přístupný

pátek 27/12 19:30

LOVEC KRAVEN

dabing / 120 min / akční, dobrodružný / USA, 2024 / do 12 let nevhodný

sobota 28/12 15:00

ČARODĚJKA

dabing / 160 min / fantasy, muzikál / USA, 2024 / mládeži přístupný

sobota 28/12 19:30

V DOBRÉM I ZLÉM

česká verze / 93 min / komedie / Česko, 2024 / do 12 let nevhodný

neděle 29/12 15:00

200% VLK

dabing / 98 min / animovaný / Austrálie, 2024 / mládeži přístupný

Turisté jsou vítáni více než kdy jindy

Ničivě povodně v září letošního roku postihla také podnikatele v cestovním ruchu. Vzhledem k tomu, že cestovní ruch hraje v oblasti Jeseníků významnou roli, všichni významní aktéři z řad veřejné správy pracují na podpoře znovunastartování tohoto odvětví.

Interaktivní mapa ukazuje bezpečná místa v Jeseníkách

Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu na webu www.jeseniky.cz vytvořilo interaktivní online mapu turistických míst, ubytování a gastroprovozu, kterou průběžně aktualizuje s pracovníky turistických informačních center včetně IC Jeseník. Z mapy lze velmi názorně vyčíst, které lokality velká voda nezasáhla, a jsou z pohledu cestovního ruchu funkční. Ukazuje i to, které turistické cíle v zasažených oblastech jsou plně či částečně v provozu nebo nejsou aktuálně dostupné. Zároveň umožňuje všem provozovatelům v cestovním ruchu, aby do mapy uvedli, v jakém stavu se právě jejich objekt nachází. Cílem je ukázat, že Jeseníky žijí a jsou připraveny na turisty na většinu svého území. Dopravní dostupnost je už obnovena, a to jak po silnicích, tak po železnici, kterou doplňují autobusové spoje. Jeseníky jsou silně navázané na příjmy z cestovního ruchu, a tak jsou právě turisté a návštěvníci teď aktuálně to, co Jeseníky potřebují.

CzechTourism podporuje cestovní ruch v zasažených regionech

V rámci podpory cestovního ruchu v oblastech zasažených povodní napříč Českem se zapojila i agentura CzechTourism, která úzce spolupracuje s regiony a pravidelně zveřejňuje aktualizované informace jak na svém webu, tak

sociálních sítích či prostřednictvím svých zahraničních zastoupení po celém světě. A zejména pak na turistickém portálu *Kudy z nudy*, který CzechTourism provozuje. „Turismus je pro tyto oblasti klíčovým zdrojem příjmů. V mnoha oblastech povodně sice zanechaly své stopy, ale stále je zde spousta krásných a bezpečných míst, která rozhodně stojí za návštěvu. Každý, kdo přijede, pomůže těmto regionům znovu se postavit na nohy,“ vyzdvihuje ředitel agentury CzechTourism František Reismüller.

Vaše návštěva má smysl!

To je podtitul marketingových kampaní a aktivit, které plánují krajské Centrály cestovního ruchu Olomouckého a Moravskoslezského kraje a oblastní destinační agentura Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu. Ty budou zaměřeny na aktuálně probíhající mimosezónu, zimní a jarní sezónu s cílem zvýšit návštěvnost turistického regionu Jeseníky. Na marketingových aktivitách budou obě centrály a destinační agentura spolupracovat a zaměří se na tradiční cílové segmenty a trhy. Celkový objem za krajskou centrálu cestovního ruchu Olomouckého kraje a jesenícké sdružení cestovního ruchu přesáhne 2,3 mil. Kč. „Po dobu povodní jsme naše marketingové aktivity samozřejmě utlumili, ale jakmile to situace dovolila, naši upravenou kampaň s pozvánkou do podzimních Jeseníků jsme

opět spustili. V těchto aktivitách samozřejmě budeme pokračovat tak, abychom do Jeseníků přilákali návštěvníky i na zimní sezónu, kdy mají hory co nabídnout nejen vyznavačům bílé stopy,“ vysvětluje Radek Stojan, jednatel Krajské centrály cestovního ruchu Olomouckého kraje.

Cestovní ruch jako síla obnovy Jeseníků

Záplavy, které Jeseníky před více než dvěma měsíci zasáhly, představují velkou výzvu pro celý region. Nicméně, právě nyní má cestovní ruch potenciál stát se významnou silou pro obnovu a další rozvoj. Udržitelný příliv turistů může přinést potřebné zdroje pro rekonstrukci poškozené infrastruktury a ekonomickou stabilizaci regionu. Jeseníky stále jsou atraktivní destinací, která může nejen překonat krizi způsobenou přírodní katastrofou, ale i nadále růst a přinášet prospěch jak místním obyvatelům, tak návštěvníkům. „Návratu cestovního ruchu do normálu by měly pomoci i tzv. vouchery, které chystáme spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj a oběma kraji. Systém je jednoduchý: Sleva ve výši 300 Kč na osobu a noc v rámci pobytu v Jeseníkách, který musí trvat nejméně dvě noci a nejdéle sedm nocí. Zafungovalo to v Českém Švýcarsku po katastrofálních požárech a my věříme, že to zafunguje i v Jeseníkách,“ dodává Tomáš Rak, ředitel Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu.

Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu

Jesenické Vánoce aneb Adventní čas začíná

Nastává doba adventní, čas provoněný svařákem, plný setkávání, vánočních koncertů, nakupování dárků a očekávání klidných vánočních svátků. Ovšem nepředbíhejme, Městská kulturní zařízení Jeseník vás v prosinci zvou jak do svých prostor, tak na Masarykovo náměstí.

Vánoční strom se rozzáří první adventní nedělí 1. prosince v 17:00, rozsvítí jej tradičně starostka města Zdeňka Blišťanová v doprovodu zpěváka Martina Maxy a dětí z jesenícké ZUŠ. Rozsvícení bude již od 10:00 předcházet vánoční trh a další hudební program, v rámci kterého vystoupí děti z javornické ZUŠ, jesenícké základní školy a Anna Betáková spolu se Zdeňkem Janečkem. Těšte se také na nové postavy rostoucího betlému z dílny Zdeňka Macháčka ml. Ke stromečku vás zveme i ve středu 11. prosince, kdy budeme v 18:00 společně s celou zemí zpívat koledy. Vánoční trh bude na náměstí připraven také v sobotu 7. a 14. prosince. Advent pak vyvrcholí na Zlatou neděli 22. prosince tradiční celodenní akcí s hudebním programem, během kterého vystoupí Divadlo 100 opic s *Adventními koledivami*, Karolína Kmeťová a na závěr zpěvačka Ilona Csáková. Nebude chybět ani vánoční příběh spolku EduArt a polévka z rukou starostky.

Pokud si raději advent užíváte v teple, zveme vás v neděli 8. prosince v 16:00 na adventní koncert smíšeného pěveckého sboru ŽAVES ze Šumperku. Ve středu 11. prosince si budeme mezigeneračně číst v knihovně a současně proběhne i adventní dílnička. Pro děti je v adventu nachystána i Mikulášská nadílka. V předvečer svátku svatého Mikuláše, ve čtvrtek 5. prosince, se malí i větší nebojsové mohou od 15:00 do 18:00 zúčastnit pekelné nebeského putování. Z impro-

vizovaného pekla ve Vodní tvrzi se stačí vydat za Mikulášem a anděly do Kina Pohoda, kde v 16:00 a 17:30 bude promítána i mikulášská projekce.

Pracovníci Městských kulturních zařízení Jeseník vám přejí krásný advent plný zážitků a klidné vánoční svátky. MKZ Jeseník

Darujte kulturní zážitky

Vybíráte dárky pro vaše blízké? Máme pro vás zaručené tipy na akce v roce 2025, kterými jistě potěšíte. Milovníkům divadla nabízíme poloviční divadelní předplatné se třemi inscenacemi za výhodnější cenu. Na programu je *Tracyho tygr* Divadla Procity, *Růžové svatby* s Vilinou Cibulkovou a Michaelou Dolinovou v hlavních rolích a *Můj romantický příběh* Divadla Tram-tárie. Všechna představení lze zakoupit i jednotlivě. Z koncertů doporučujeme přeložený koncert zpívajícího právníka Iva Jahelky nebo koncert plný originální, svěží muziky kapely Vltava, která vyrazí na turné s názvem *Spass muss immer sein*. Nejen melodie Karla Gotta přijede do Jeseníku zazpívat mladý nadějný sympatický zpěvák Kristián Šebek, kterého jste mohli slyšet na letošním zahájení lázeňské sezony. Chtěli byste spíš nějakou talk show? Ani to není problém, s pořady *Kafe u Osmanyho* nebo *Sirény na cestách* neuděláte chybu. Těm, co rádi tančují, doporučujeme akce v Kongresovém sále Priessnitzových lázní – koncert Rock & Roll Bandu Marcela Woodmana nebo únorový 28. Reprezentační ples města Jeseník a Priessnitzových léčebných lázní. Vstupenky na akce lze zakoupit na mkzjes.cz. MKZ Jeseník

A zazvonil zvonec aneb O pohádkách nepohádkově

Bylo, nebylo, byl žánr jménem pohádka. Žánr, jenž představuje spojnici mezi současností a časy, kdy mytologie a nadpřirozeno doslova formovaly lidské myšlení a kulturu. Žánr, který v nás od nejtělejšího věku utváří základní etické normy, smysl pro spravedlnost a učí nás rozeznávat dobré od zlého. Přestože však máme pohádku spojenou spíše s dětmi, dříve tomu tak rozhodně nebylo. Než se jejich úprav chopili sběratelé ústní lidové slovesnosti v 19. století, bývaly děsivé, drsné, humorné i lechtivé, tedy určené převážně dospělému uchu. O původním znění pohádek a značných změnách, kterými tento lidový útvar v průběhu staletí prošel, ale také o tom, zdali vůbec existuje česká národní pohádka nebo zda jsou o vánočním čase tolik oblíbené i jinde ve světě, přijde povyprávět etnolog Jaroslav Otčenášek z Etnologického ústavu Akademie věd ČR, který se touto tematikou zabývá již více než dvě desetiletí a je autorem monumentální několikasvazkové edice o českých lidových pohádkách. Beseda se uskuteční v pondělí 16. prosince v 17:00 v Hudebním sále Knihovny Vincence Priessnitzze. Na začátku akce proběhne vyhlášení Čtenářské výzvy 2024. Akce je určena pro dospělé, vstupné je dobrovolné. MKZ Jeseník

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

20. ADVENTNÍ BENEFIČNÍ KONCERTY

V EVANGELICKÉM KOSTELE JESENÍK

První NEDELE adventní	Druhá NEDELE adventní	Třetí NEDELE adventní	Čtvrtá NEDELE adventní
1. 12. 17:00 HODIN	8. 12. 17:00 HODIN	15. 12. 17:00 HODIN	22. 12. 17:00 HODIN
PĚVECKÝ SBOR DOPRAVNÍHO PODNIKU HL. M. PRAHY Jižda BEZ KOLEJÍ ADVENTNÍ I VÁNOČNÍ V CĚLE S LUKÁŠEM JANÍRKEM	Hornácká muzika PETRA MIČKY krajování PŘEDVÁNOČNÍ KOLEDOVÁNÍ Z HORNÁCKA	ŽENSKÝ PĚVECKÝ SBOR RADOSTI Běle p. Prácheň MALÁ VÁNOČNÍ NADÍLKA RADOSTI S RADOSTÍ	JESENICKÝ smíšený PĚVECKÝ SBOR VÁNOČNÍ VÝBĚR PŘÍMO NA VÁS STŮL, OBLÍBĚNÉ SKLADBY JSPS

KONCERTY SE KONAJÍ ZA FINANČNÍ PODPORY MĚSTA JESENÍK

VÝTEZEK BUDE URČEN PRO AZYLOVÝ DOM V JESENÍKU ZASAŽENÍ POVOZENÍ

Knihovna i recepce MKZ (v přízemí knihovny) je uzavřena od pondělí 23. prosince do středy 1. ledna 2025. Těšíme se na vás zase od čtvrtka 2. ledna 2025 v běžné otevírací době.

Půl století jesenické mlékárny

Přes půlstoletí působila v Jeseníku mlékárna postavená na sklonku první poloviny 20. století. Zpracovávala produkci mléka ze zemědělských závodů celého Jesenicka a v roce 1990 vyráběla 2 500 tun tvrdých sýrů, jimiž zásobovala obchodní síť tehdejšího Severomoravského kraje. Dramatické změny na sklonku 20. století spojené s dovozem zahraniční sýrařské produkce vedly k postupnému útlumu výroby a zrušení závodu. Dnes se na jeho místě nachází supermarket.

V historii se na venkově kromě produkce sýrů zpracovávalo mléko téměř v každém selském hospodářství. Máslo se vyrábělo ze smetany sbírané z povrchu mléka stloukáním v dřevěných ručních máselnicích. Také domácí výroba tvarohu byla snadná a problém představovala pouze výroba sýrů, které zůstávaly běžné populaci dlouho zapovězené a patřily k lahůdkám vyšších vrstev společnosti. Trochu jiná situace byla ve středověkých městech, ale i tam šlo po dlouhá staletí víceméně o obchodní činnost podnikavých jednotlivců napojených na selská hospodářství.

Historie mlékáren na území českých zemí se tak začala psát relativně nedávno v souvislosti s hromadnou migrací venkovského obyvatelstva do měst danou rozvojem průmyslové výroby. Rostoucí počet obyvatel nemajících spojení se zemědělským zázemím vedl ke vzniku prvních mlékáren, přičemž významným krokem k hromadnému zpracování mléka se stal vynález odstředivky.

Na Jeseníku první mlékárenské provozy sloužily zprvu spíše k zásobování měst mlékem a mléčnými produkty méně náročnými na výrobu. Na počátku 20. století působily v okrese Jeseník mlékárny v Horním Fořtu, v Jeseníku a v Hukovicích. Mlékárna v Hukovicích prošla v meziválečném období rozsáhlou modernizací a zpracovávala

Jediná fotografie mlékárny, kterou se zatím podařilo dohledat, má bohužel tragické pozadí pohřbu fotbalistů v roce 1974. Zdroj: Vlastivědné muzeum Jesenicka

desetitisíce litrů mléka na konzumní mléko, čajové máslo, průmyslový i konzumní tvaroh a produkovala též tvrdé a měkké sýry.

Situace se změnila po roce 1945, kdy byly mlékárny na Jeseníku začleněny pod okresní Mlékárensko-drůbežářské družstvo. Provoz v Hor-

ním Fořtu byl uzavřen a hukovická mlékárna prošla rozsáhlou rekonstrukcí, která umožnila zpracovávání více než dvojnásobného množství vykoupeného mléka. V roce 1948 však bylo rozhodnuto o vybudování zcela nové mlékárny v Jeseníku, která by nahradila dosavadní již nevyhovující provoz v bývalém skladu piva. Pro výstavbu byla vybrána lokalita mezi tehdejšími ONV a koupalištěm. Stavební práce trvaly bezmála tři roky. Po spuštění zkušebního provozu v roce 1950 docházelo k postupnému utlumení výroby v Hukovicích a mlékárna v Jeseníku převzala celý její zpracovatelský sortiment. Činnost hukovické mlékárny skončila v roce 1953 a její prostory byly poté využity ke zřízení pobočného závodu Gala Prostějov.

Mlékárna v Jeseníku svými produkty zásobovala především okres Jeseník. V roce 1972 však došlo ke změně koncepce rozvoje závodu, který se měl kromě výroby mléka pro oblast Jesenicka specializovat na výrobu tvrdých sýrů pro celý Severomoravský kraj. Stávající roční výroba sýrů byla z objemu 400 tun během následujících dvou dekád zvýšena na zmíněných 2 500 tun. Závod prošel rozsáhlou modernizací, v 90. letech minulého století však musel čelit zahraniční konkurenci a postupně se dostával do odbytových potíží. V roce 2004 byla jesenická mlékárna uzavřena a o dva roky později došlo k její likvidaci. Na pozemku, kde stála, vyrostl v roce 2007 hypermarket Kaufland.

Přestože šlo o závod, jenž hrál více než půl století důležitou roli v dějinách Jeseníku, neexistují k němu v depozitářích Vlastivědného muzea Jesenicka a SOKA Jeseník téměř žádné fotografie. Pokud by jimi některý z čtenářů článku disponoval, obě vlastivědné instituce by uvítaly jejich darování nebo alespoň možnost pořízení jejich kopií.

Pavel Macháček,

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Fotovzpomínky: Altvater

Aktuálně probíhá rekonstrukce budovy IPOS, která pochází ze 70. let minulého století. Před tím zde mezi léty 1903 a 1964 stávala velkorysá budova, která původně sloužila pro vzdělávání důstojnického sboru, ale většinu svého trvání jako sanatorium. To nabízelo 100 luxusně zařízených pokojů a apartmánů s koupelnou a centrálním topením, jídelny, hudební sál, čítárnu s knihovnou, zimní zahradu s krytou kolonádou či různá sportoviště. K procedurám zde provozovaným patřila i „sluneční

a vzdušná lázeň“, umístěná v zahradě před budovou. Specialitou ústavu byla radioterapie, založená především na pití radioaktivní vody a plavání v bazénu, jehož voda údajně vykazovala dvakrát vyšší radioaktivitu než jáchymovské koupele. Na začátku 60. let začala rozsáhlá rekonstrukce objektu. Během ní došlo k propadu podlaží a poškození budovy. Po neúspěšných pokusech o záchranu objektu byl v roce 1964 objekt zdemolován. Na snímku sanatorium v roce 1909. Foto: Státní okresní archiv Jeseník

Maturitní obory

- Masér ve zdravotnictví
- Mechanizace a služby (stipendium, odpadové hospodářství)
- Uměleckořemeslné zpracování kovů

Nástavbové studium

- Podnikání

Obory s výučním listem

Gastronomie a potravinářství

- Cukrář
- Pekař (stipendium)
- Kuchař-číšník
- Řezník-uzenář (stipendium)

Farmářství

- Výrobce kožedělného zboží-sedlář (stipendium)
- Zemědělec-farmář (stipendium)
- Včelař
- Opravář zemědělských strojů
- Jezdec a chovatel koní
- Podkovář a zemědělský kovář (stipendium)
- Umělecký kovář a zámečník, pasíř (stipendium)

+420 584 411 171, +420 584 487 709
info@sosjesenik.cz | U Jatek 916/8, 790 01 Jeseník | www.sosjesenik.cz

RVZ400593/03

Řetězárna a.s.®

- I přes ničivé povodně, které nás všechny poznamenaly, naše firma nadále prosperuje.
- Pomáháme finančně v celém regionu a pro naše zaměstnance, kteří byli povodněmi nejvíce zasaženi, jsme zřídili transparentní účet. Pomoc může poskytnout každý a i té nejmenší pomoci si vážíme.
- Nadále také nabízíme stabilní pracovní zázemí, i pro uchazeče nad 50 let.

Kontakt:

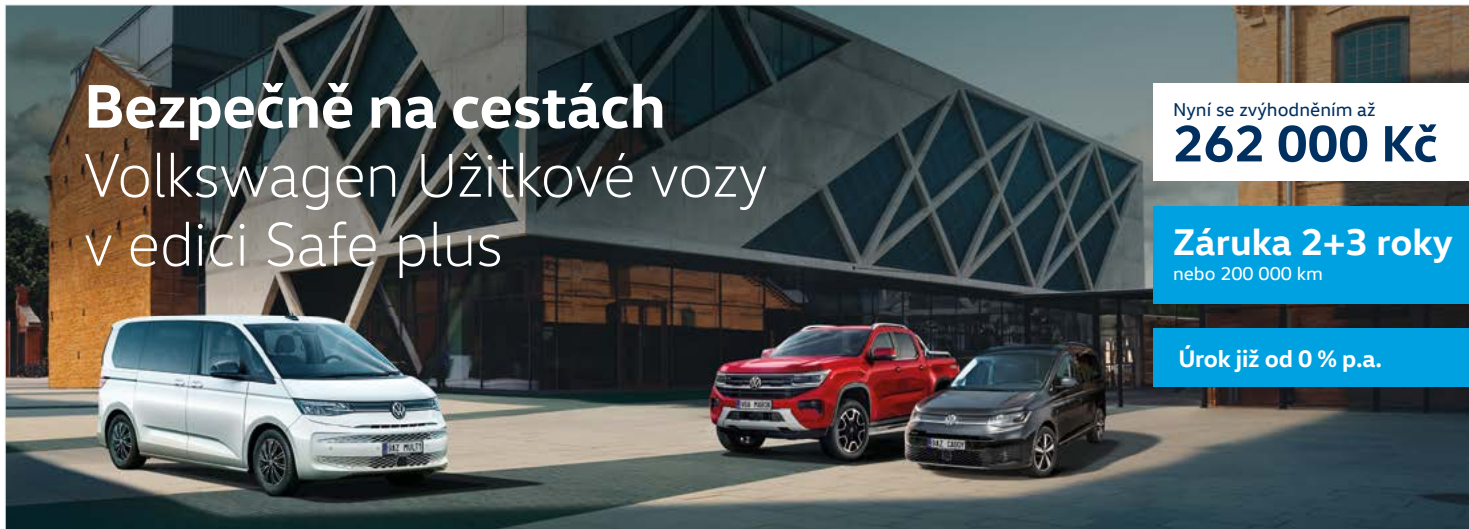
- +420 584 488 149
- +420 734 582 441
- personalni@retezarna.cz
- www.retezarna.cz

RVZ402176/01

Bezpečně na cestách

Volkswagen Užítkové vozy v edici Safe plus

Nyní se zvýhodněním až **262 000 Kč**

Záruka 2+3 roky
nebo 200 000 km

Úrok již od 0 % p.a.

Kombinovaná spotřeba paliva a emise CO₂: Multivan: 6,3–9,8 l / 100 km a 166–221 g/km. Amarok: 10,1–10,4 l / 100 km a 265–272 g/km. Caddy: 0,5–7,5 l / 100 km a 10–170 g/km. Maximální zvýhodnění akčních modelů Safe plus v porovnání s průměrnou neakční výrobcem doporučenou cenou daného modelu platnou v období posledních 30 dní. Uvedené ceny jsou s DPH, pokud není uvedeno jinak.

Vzorový příklad úvěru na vůz Crafter 30, 2,0 TDI 103 kW v ceně 699 000 Kč bez DPH, splátka předem 507 474 Kč (60 %), výše úvěru 338 316 Kč, poplatky za uzavření a vedení smlouvy 0 Kč, celkové platby za úvěr 338 316 Kč, celkové platby za úvěr vč. pojištění 401 988 Kč, RPSN vč. pojištění 18,550 %, délka úvěru 24 měsíců, poslední nerovnoměrná splátka 0 Kč, měsíční splátka úvěru 14 097 Kč, měsíční splátka úvěru vč. pojištění 16 750 Kč, úroková sazba p. a. 0,00 %. Volkswagen Pojištění Basic obsahuje havarijní pojištění, povinné ručení (10% spolučást) s uznáním bonusů za bezeškodný průběh dosavadních pojištění (60 měsíců) a pojištění skla (limit plnění 30 000 Kč), které je kalkulováno ve variantě pojištění bez garance pojistného. Další parametry jsou: věk klienta 50 let a běžné použití vozu. Tato indikativní nabídka není nabídkou ve smyslu § 1732 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a jejím přijetím nevzniká mezi společnostmi ŠkoFIN s.r.o. a druhou stranou závazkový vztah.

Užitkové vozy

FORTEX auto
Věci, které umíme

Autorizovaný prodejce Volkswagen

FORTEX - AGS, a.s.

Jílová 1550/1, 787 01 Šumperk, tel.: 583 301 511, www.fortexauto.cz, e-mail: autosalon@fortex-ags.cz

RVZ400239/06

Vánoční přání ODE MĚ PRO TEBE

Vánoce jsou časem, kdy každý z nás chce někomu udělat radost, nikdo z nás nechce být v tom čase sám. K tomu mnohdy stačí jen pouhá drobnost. Proto jsme v našem informačním centru vytvořili vánoční přání *Ode mě pro tebe aneb Krásné Vánoce plné dárků, které se nedají koupit.*

Jak na to?

Zapojte se do tvoření vánočních přání od 1. do 20. prosince. Je to jednoduché! Vytvořte si vlastní vánoční přání a nechte ho v Katovně. Za odměnu si odneste vánoční přání, které někdo vyrobil pro vás. V Informačním centru Jeseník jsme pro vás připravili:

► vánoční schránku, kde můžete zanechat a vyvěsť vánoční přání,

► kreativní koutek pro individuální tvorbu přáníček s novými razítky známých staveb v Jeseníku.

Autoři nejzajímavějších a nejkreativnějších přáníček budou odměněni. Vánoční schránku a kreativní koutek můžete využít v otevírací době informačního centra. Sledujte nás na našem facebookovém profilu *IC Jeseník*.

Informační centrum Jeseník

Vychází nové knihy s regionální tematikou

Heinrich Franz Boblig – temná postava čarodějnických procesů

Autor knihy Jaroslav Čechura se dlouhodobě zajímá tématem čarodějnictví, v nově vycházející knize se zaměřuje na postavu Heinricha Franze Bobliga. Ten je znám především díky filmu *Kladivo na čarodějnice*, která jej vylíčila jako hlavní postavu procesů, jako fanatického inkvizitora, který se na procesech chtěl především obohatit. Autor publikace se snaží tuto historickou postavu zasadit do dobových reálií, vykreslit její život v celé šíři. Autor pak také popisuje průběh jednotlivých procesů, u kterých porovnává odliš-

nosti mezi filmovou adaptací a realitou.

Navzdory osudu

Vychází kniha *Navzdory osudu* historika Víta Lucuka. Publikace popisuje příběhy vycházející z výpovědí pamětníků z Jesenicka a Šumperska, které navazují na projekt občanského sdružení *Post Bellum*. Jedná se o osudy lidí, kteří byli stíháni kvůli své víře, majetku či politickým názorům. A to jak za 2. světové války či období komunismu. Několik z těchto postav mělo přímou vazbu na město Jeseník, zmíníme například Petra Košackého, Věru Peštukovou, Kamila Zajíčka či Václava Dvořáka.

(jam)

Nejlepší sportovec okresu Jeseník za rok 2024

Okresní sdružení České unie sportu Jeseník vyhláší anketu *Nejlepší sportovec okresu Jeseník za rok 2024*. Jsou vyhlášeny následující kategorie:

- žáci a žačky
- junioři a juniorky
- muži a ženy
- nejlepší kolektiv
- trenér
- kategorie „Osobnost sportu“
- kategorie „Krajánek“ (sportovci pocházející z našeho okresu působící v současné době ve sportovních klubech mimo náš region)
- zdravotně hendikepovaní sportovci
- sportovní akce roku

Návrhy na ocenění lze zaslat na sekretariát OS

ČUS Jeseník, Dukelská 1240 jak v písemné formě nebo e-mailem s uvedením jména, příjmení, příslušnost k oddílu, výčet nejlepších úspěchů v roce 2024. Jedná se o sportovce, kteří dosáhli významných úspěchů v zahraničí, na mezinárodních soutěžích v České republice, na celorepublikové úrovni případně na jiných významných akcích.

Adresa: OS ČUS Dukelská 1240, 790 01 Jeseník; e-mail: cstv.je@email.cz

Termín podání návrhů je do 15. ledna 2025. Výběr nejlepšího sportovce provede komise složená ze zástupců střešních sportovních organizací, zástupců samosprávy a sportovních redaktorů tisku.

ČUS Jeseník

Web Jesenické prameny se stále rozvíjí

Letos opravený Alžbětín pramen.

Téma jesenických pramenů a drobných památek žije s námi v různých podobách už od dob Vincenze Priessnitz. V roce 2019 toto téma dostalo nový, moderní kabát. Město Jeseník ve spolupráci s Lukášem Abtem vytvořilo web, který mapuje všechny tyto památky ve městě Jeseník a jeho blízkém okolí. Vycházelo se především z knihy Lukáše Abta *Atlas jesenických pramenů a jiných drobných památek*, ale také z jeho nových poznatků a aktuálních informací členů Rady pramenů. Tato rada sdružuje majitele památek v Jeseníku a jeho okolí (město Jeseník, Priessnitzovy léčebné lázně, Arcibiskupství olomoucké, Lesy ČR, Česká Ves), odborné instituce (Brontosaurus Slezsko, Vak Jesenicka, Vlastivědné muzeum Jesenicka, Státní okresní archiv Jeseník) a odborníky z řad veřejnosti.

Webové stránky jsou průběžně aktualizovány, během podzimu došlo po pětiletém provozu také k hlubší revizi. Kromě systémových úprav bylo přidáno několik nových funkcí. U jednotlivých památek, kterých je dnes na webu již 300 (252 zachovalých a 48 zanik-

lých), byly doplněny jejich alternativní názvy – jak české, tak původní německé. To usnadňuje vyhledávání, protože některé památky jsou mezi místními známy pod různými názvy. U atributu památek byl doplněn také rok (či období) vzniku a informace, zda má svého správce. Nově pak vznikla sekce *Aktuality*, kde přinášíme novinky ze světa jesenických památek, a sekce *Dny pramenů*, která přibližuje čtenáři tuto již tradiční jesenickou událost, která se koná v květnu během Zahájení lázeňské sezony.

Správci památek

Ve staronové sekci *Správci památek* se pak můžete dozvědět, jak funguje tento program vedený organizací *Brontosaurus Slezsko*. Aktuálně funguje 38 správců, kteří se dobrovolně na Jesenícku starají o jim svěřenou památku. Pokud byste se také chtěli stát správcem, více se o programu dozvíte v této sekci, či se můžete přímo přihlásit na e-mailové adrese spravce.pamatek@jesenik.cz.

Jan Mrosek,

Oddělení strategického rozvoje a cestovního ruchu

Slavnostní vítání občánků. V sobotu 2. listopadu se v hudebním sále Centra společných aktivit uskutečnilo další slavnostní vítání jeseníckých občánků. Rodiče přítomných dětí obdrželi šek na výplatu městského porodného, maminky dostaly květinu a tatínci pro děťátko převzali látkovou kočičku. Těm, kteří měli zájem, byl předán také dřevěný reliéf nožiček miminka.

Halloween. Na konci října se děti, rodiče i prarodiče sešli v Knihovně Vincence Priessnitzve na halloweenské akci Pojďme si číst! Po společném čtení čarodějnické pohádky se tvořily lucerničky, které rozzářily dětské oddělení.

Rada seniorů opět zasedla. Senioři jsou velice aktivní skupinou v rámci komunitního života města. Jejich zástupci se schází každý měsíc na radnici i za účasti vedení města, na svém listopadovém zasedání plánovali například setkání dříve narozených, Mikulášskou zábavu pro seniory, program kina a další.

Den profesí. Dne 24. října se uskutečnil na I. stupni ZŠ Jeseník zajímavý projektový den ve stylu budoucího povolání. Děti měly možnost lépe poznat různá povolání a seznámit se s tím, co jednotlivé profese obnášejí. Žáci přišli do školy v převlečení své vysněné profese a aktivně se zapojili do komunikace s učiteli svých tříd na téma „Čím chci být, až vyrostu“.

Návštěva prezidenta. Po povodních Jesenícko navštívil prezident Petr Pavel, konkrétně se zastavil v Mikulovicích a v Jeseníku. Během své cesty poděkoval dobrovolníkům za jejich obětavou práci, stejně tak vedením obcí a složkám integrovaného záchranného systému.

Obrovský příval solidarity. Jesenícko po povodních podpořilo finančně i nefinančně velké množství institucí, ale i obyčejných obyvatel naší republiky. Množství obětavých dobrovolníků, dobročinných koncertů či sbírek ukázaly, že když jsme ve velmi těžké situaci, najde se mnoho dobrých lidí, kteří nám pomohou. Všem moc děkujeme! Foto: Pavel Kristián Jr.

Doufáme, že se nám symboliku betlému podaří předat dál

V loňském roce se na Masarykově náměstí poprvé objevil vyřezávaný betlém, konkrétně Svatá rodina – Marie, Josef a malý Ježíšek. Dílo, které potěšilo místní i návštěvníky, letos obohatily ovečky. Autorem betléma je sochař a malíř Zdeněk Macháček ml. (ZM), jenž spolu s manželkou Maci Macháčkovou (MM), fotografkou a organizátorkou, tvoří nedaleko Jeseníku pod značkou „Macháček – sochy“. Při rozhovoru s nimi se můžete naladit na vánoční atmosféru. A možná, že vám po přečtení tahle nálada zůstane v srdci po celý rok.

Jak se spolupráce zrodila, kdo vás oslovil?

MM: Betlémů v životní velikosti se v republice tolik nedělá. Náš první vznikl pro Brněnsko, poté se o něm dozvěděli ve Františkových Lázních, nejspíš si našli naše výrobky na internetu, a následně k nám přijel ředitel MKZ Jeseník, Pavel Haluza, který nás požádal, zda bychom do dvou měsíců stihli vytvořit betlém pro Jeseník. Neměli jsme nic, ani dřevo, a do toho jsme dělali ty dva betlémy. Jesenícký začal vznikat v listopadu, což je krátká doba na tři figury. Byl to zázrak, počasí přálo a podařilo se to. Pro Jeseník se pak schválily všechny fáze betléma, což jsme rádi, ke stávající trojici nyní přibýly ovečky a později přibudou pastýř a tři králové, což pěkně zaplní prostranství.

Jak jste se dostali k nápadu vytvořit betlém v životní velikosti?

ZM: Byl to můj dlouhodobější sen. Předtím jsem již tvořil malinkaté betlémký, spíše stylizovanější, a do realističtějších věcí jsem se nikdy moc nepouštěl. A zkušenost je to hodně dobrá, figura od figury se člověk rozvíjí a nyní je to zvláštní pocit. Když tvořím pro jednoho zákazníka, je to jiné, než když dělám pro město. Víím, že tady bude chodit spousta lidí a betlém reprezentuje tento kraj nebo město.

MM: Jsme poctěni, že jsme byli osloveni. Betlém loni vznikl strašně rychle, Jeseníčtí pro něj přijeli a druhý den nasněžilo, to už by se k nám ani nedostali, vůbec jsme „to okolo“ nevnímali. Až teď zpětně si uvědomuji – přišli nám úžasné pozitivní ohlasy, neustále nám někdo psal, že betlém viděl, někteří poznali, že je od nás, i když není podepsán.

Z jakého stromu jste postavy tvořil? Ztvárnil jste do postav někoho konkrétního?

ZM: Volil jsem lípu – na krátkodobé venkovní umístění je nejlepší. Shodou okolností jsme začali spolupracovat s místním správcem silnic, který nás občas upozorní na pokácené lípy s větším průměrem. To je dobré, protože když se dělá klečící postava, musí mít kmen průměr asi 90 cm, stojící figura třeba až 80 cm. Některé lípy pro betlém pocházely z okolí lázní; některé musely být pokáceny, jiné padly při vichřici.

A ta vizuální část?

ZM: Při tvorbě soch se objevují příběhy, které jsou mezi nebem a zemí. Na jaře, ještě než jsem byl osloven k práci pro Jeseník, jsem tvořil svatou rodinu pro Františkovy Lázně. Tehdy procházel okolo poutník – byl to prostě „Josef“. Byl to náde-

Tvorba jeseníckého jehňátka na BioFestu. Foto: archiv Macháček - sochy

ník, živil se příležitostnou prací, za kterou získával suroviny na jídlo. Obcházel celou republiku, u nás (máme malou maringotku a občas ubytováváme) strávil asi tři dny a já jsem ho požádal, zda si ho mohu nafotit a nahrubo vytesat pro sochu. Byl to velmi výjimečný člověk. Dozvěděli jsme se, že bydlí 15 km od Františkových Lázní a tam jezdí každý den do práce.

MM: Když se Betlém začal tvořit, vyšel na svou pouť, a když jsme Betlém do lázní poslali, došel zpět. A přesně vím, podle koho měla být Marie – podle kavárnice ze Žulové. Nyní vznikají králové, pro ně byl problém najít inspiraci. Vše okolo nich jsme studovali, jak se jmenují, co který nese, co předával. Téměř hotový je Kašpar, který nesl kadidlo, a myslím, že je nádherný. Mně připomíná Karla IV., je neuvěřitelně vznešený.

A jak jste se dostali na Jesenícko?

ZM: To je na dlouhé vyprávění. Zhruba od roku 2010 jsme vozili našeho syna, zapáleného přírodovědce, asi tři hodiny do Jeseníku na ornitologický kroužek. Postupně jsme se tady seznámili s místními, jezdili na výlety. Jednou jsme dorazili k Martině do Račího údolí, která nás přijala a pozvala na druhé sochařské symposium. Od té doby se účastníme každý rok. Dělali jsme například kapličku pro Sudety, nebo jsme tvořili do Bílé Vody. Krista na kříži si tam nevzali, nicméně stalo se to, že když jsme po nějaké době odešli z Vysočiny a hledali jsme, kde budeme, objevili jsme osadu Červený Důl. Hned první měsíc nás tady pozvali ke svěcení kříže ke kapličce svatého

Rocha – a k našemu překvapení svítli právě náš kříž. Ten zážitek byl pro nás silný. Máme tento kraj moc rádi, částečně nám připomíná naši milovanou Vysočinu.

Co byste k Vánocům a do nového roku čtenářům popřáli nebo vzkázali?

MM: Přála bych čtenářům, aby jim vzájemnost a solidarita vydržely po celý rok. Říká se, že mír nastane, když budou Vánoce každý den – dokázat si tu vánoční atmosféru přenést do běžného života, to bych přála všem. Jeseník je úžasný a myslím, že lidé by si měli uvědomit, jaký poklad mají v přírodě. Ochrana přírody by měla být absolutně základní součástí našeho života a měli bychom zabránit tomu, aby stavby a nesmyslné projekty zničily toto prostředí. To je naše největší devíza. Hodně jsme toho zažili, hodně jsme se stěhovali a putovali a myslím, že Jeseník je opravdová perla na mapě.

ZM: Každá postava z betléma má svou symboliku: Marie představuje pokoru a obětavost, Josef ochranu a podporu na cestě, králové moudrost. I to, že se Ježíšek narodil v Betlémě, může naznačovat, že s úklidem to nemusíme přehánět – protože co je důležitější? Mít všechno vysmejčené nebo mít pohodu? V betlémě je skrytá obrovská symbolika a doufáme, že se nám ji podaří předat dál.

Za rozhovor děkuje Markéta Kaniová

Rozhovor byl pro potřeby měsíčníku kráčen. Celý rozhovor a další rozhovory najdete na www.jesenik.cz/rozhovory.